

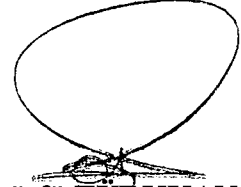
Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

40530

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Maddeleri gereğince T.C. Çevre ve Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.02.2026

Saygılarımla.

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

Kocaeli ili Körfez ilçesi Türkiye'nin en büyük sanayi kuruluşlarından biri olan TÜPRAŞ rafinerisine ev sahipliği yapmaktadır. Kocaeli, ağır sanayi yoğunluğu ve geçmişte yaşanan büyük kazalar sebebiyle endüstriyel risklere karşı toplumsal hassasiyetin yüksek olduğu bir şehirdir. 1999 Marmara Depremi sonrasında TÜPRAŞ'ta yaşanan yangın hafızalarda derin iz bırakmış; yakın dönemde bölgemizde meydana gelen endüstriyel yangınlar ve can kayıpları da bu kaygıları artırmıştır.

Bu kapsamda; TÜPRAŞ Körfez Rafinerisi'nde çalışan işçilerin tarafından "norm kadro" düzenlemesi ile çeşitli ünitelerde operatör sayılarının düşürüleceği, ayrıca bugüne kadar teknik personel tarafından yürütülen gaz ölçüm işlemlerinin ünite operatörlerine devredileceği uyarıları yapılmıştır. İşçiler, bu uygulamaların iş yükünü artıracak, yüksek riskli ünitelerde yeni riskler doğacağını ve tesis emniyetini zayıflatabileceği hususunda endişelerini dile getirmektedir

Rafineriler; patlayıcı-parlayıcı atmosfer riski, toksik gaz maruziyeti, kapalı alan çalışmaları ve sıcak işler gibi çok sayıda kritik tehlike barındıran, "büyük endüstriyel kaza" potansiyeli bulunan tesislerdir. Bu nedenle personel sayısında azaltma, görev tanımı değişikliği ve kritik emniyet süreçlerinin kimlerce yürütüleceği gibi konular yalnızca işyeri içi bir düzenleme olarak değil; Körfez ilçesiyle beraber tüm İzmit Körfezindeki yerleşimlerin güvenliği açısından konunun değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıdaki bilgiler çerçevesinde;

- 1) TÜPRAŞ Körfez Rafinerisi'nde son 5 yıl içinde Bakanlığınıza intikal eden iş kazası, ramak kala olayı, meslek hastalığı şüphesi, yangın/patlama riski bildirimlerinin sayısı kaçır? Bu olaylara ilişkin yapılan idari işlemler nelerdir?
- 2) TÜPRAŞ Körfez Rafinerisi'nde "norm kadro" adı altında operatör sayılarının düşürüleceği iddiası Bakanlığınızın bilgisi dahilinde midir? Bu kapsamda işveren tarafından Bakanlığınıza yapılan bir bildirim veya sunulan bir risk değerlendirmesi var mıdır?

Lütfü TÜRKKAN
Kocaeli Milletvekili

- 3) Çok tehlikeli sınıfta yer alan rafineri ünitelerinde, operasyon güvenliğini etkileyebilecek asgari personel/vardiya personeli kriterleri mevzuat veya iyi uygulamalar çerçevesinde nasıl belirlenmektedir? Bakanlığınızın bu konuda sektörel bir rehberi veya denetim standardı mevcut mudur?
- 4) Teknik personel tarafından yürütüldüğü belirtilen gaz ölçüm işlemlerinin operatörlere devredilmesi planı doğru mudur? Doğruysa bu değişiklik için yeni bir risk değerlendirmesi yapılmış mıdır?
- 5) Gaz ölçümünü yapacak personele verilecek eğitim, sertifikasyon, yetkilendirme süreci nasıl işletilecektir?
- 6) Gaz ölçümü, kapalı alan giriş izni, sıcak iş izni gibi kritik adımların kimlerce yürütüleceği; “iş yükü” ve “zaman baskısı” altında yanlış karar riskini artırabileceğinden, bu görev değişikliği için Bakanlığınızca “uygunluk denetimi” yapılacak mıdır?
- 7) TÜPRAŞ Körfez Rafinerisi’nde görev yapan operatörlerin vardiya başına düşen iş yükü, görev kapsamı ve sorumlulukları değişecek midir? Değişecekse, bu değişiklikler işçilere yazılı olarak bildirilmiş midir?
- 8) Norm kadro düzenlemesi kapsamında, aynı işi daha az çalışanla sürdürme yaklaşımının fazla mesai, yorgunluk, dikkat azalması gibi İSG risklerini artırabileceği açıktır. Bu nedenle Bakanlığınızca tesiste psikososyal riskler ve yorgunluk yönetimi açısından özel bir inceleme yapılmış mıdır / yapılacak mıdır?
- 9) TÜPRAŞ Körfez Rafinerisi, Büyük Endüstriyel Kaza riski bakımından değerlendirilmekte midir? Bu çerçevede son iki yılda kaç kez tatbikat yapılmıştır ve Bakanlığınızın denetim bulguları nelerdir?
- 10) İşçilerin “kritik ünitelerde yeni riskler doğuyor” uyarısı dikkate alınarak; Bakanlığınız, tesisteki İSG Kurulu kararlarını, ramak kala kayıtlarını ve düzeltici/önleyici faaliyet raporlarını incelemiş midir?
- 11) Son üç yılda TÜPRAŞ Körfez Rafinerisi’nde kaç kez İSG denetimi/teftiş yapılmıştır? Bu denetimlerde tespit edilen eksiklikler nelerdir ve bu eksikliklere ilişkin yaptırımlar uygulanmış mıdır?
- 12) İşçiler tarafından dile getirilen iddialar doğrultusunda; Bakanlığınız TÜPRAŞ yönetimi, yetkili sendika ve çalışan temsilcileriyle üçlü bir acil toplantı yapmayı planlamakta mıdır? Planlanıyorsa tarih aralığı nedir?
- 13) Kocaeli gibi sanayi yoğunluğu yüksek bir bölgede, rafineri kaynaklı riskler yalnız işyerini değil çevre yerleşimleri de etkileyebileceğinden; Bakanlığınızın ilgili kurumlarla (AFAD, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı vb.) koordinasyon içinde yürüttüğü kamu güvenliği çalışmaları nelerdir?